

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022/2023-2025/2026
 (skrajne daty)
 Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Agrofagi w uprawach energetycznych
Kod przedmiotu *	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Odnawialne Źródła Energii i Gospodarka Odpadami
Poziom studiów	Pierwszy stopień
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Niestacjonarne
Rok i semestr studiów	Rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy
Język wykładowy	Język polski
Koordynator	dr inż. Tomasz Olbrycht
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr inż. Tomasz Olbrycht (w, ćw) dr inż. hab. Zbigniew W. dr inż. Czerniakowski, prof. UR

* - zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr nr	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne	Liczba pkt ECTS
4	15			30					3

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik uczenia się na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

zaliczenie z oceną,

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student powinien posiadać podstawowe wiadomości z zakresu botaniki, zoologii, agroekologii i gleboznawstwa, nawożenia i uprawy roślin

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu biologii najważniejszych agrofagów roślin energetycznych
C ₂	Zapoznanie studentów z oceną szkodliwości agrofagów oraz wpływem na jakościowe i ilościowe plonowanie roślin energetycznych
C ₃	Zapoznanie studentów z możliwościami zapobiegania i zwalczania agrofagów roślin energetycznych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student zna najważniejsze gospodarczo agrofagi roślin energetycznych	K_Wo3
EK_02	Student zna diagnostykę i biologię agrofagów roślin energetycznych	K_Wo6
EK_03	Student zna metody zapobiegania i zwalczania agrofagów roślin energetycznych	K_Wo3 K_Wo6
EK_04	Student rozpoznaje najważniejsze agrofagi roślin energetycznych i objawy ich występowania	K_Uo3
EK_05	Student przewiduje skutki obniżenia ilości i jakości plonu na podstawie występowania agrofagów, warunków środowiskowych i meteorologicznych	K_Uo3
EK_06	Student korzystając z technik informatycyjnokomunikacyjnych oraz różnych baz danych formułuje wnioski i opinie, wykonując prezentację dotyczącą występowania szkodników roślin energetycznych	K_Uo1 K_Uo2 K_Uo9
EK_07	Student podejmuje decyzję o zwalczaniu agrofaga na podstawie danych: o nasileniu choroby lub szkodnika, działaniu pestycydu, analizie ekonomicznej (kosztów) i ekologicznej konsekwencji zabiegu	K_Ko2
EK_08	Student podejmuje decyzję o zastosowaniu właściwych metod i technik ochrony roślin	K_Ko2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Definicja; szkodliwość agrofagów; zadania i podział entomologii
Diagnostyka uszkodzeń roślin powodowanych przez agrofagi
Systematyka i morfologia najważniejszych agrofagów
Dynamika rozwoju populacji agrofagów
Odporność roślin na agrofagi - rodzaje i mechanizmy odporności
Zwalczanie agrofagów roślin (podział chemicznych środków ochrony roślin, mechanizmy ich działania, podział metod i technik)

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Biologia najważniejszych agrofagów roślin energetycznych (stadia zimujące, liczba pokoleń, płodność)
Objawy rozwoju agrofagów powszechnie występujące na roślinach energetycznych
Metody i techniki zwalczania agrofagów na przykładzie omawianych gatunków

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), obserwacje makro i mikroskopowe wybranych sprawców chorób, obserwacje makro i mikroskopowe zbiorów entomologicznych. Obserwacje makroskopowe uszkodzeń powodowanych przez szkodniki.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np. kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium, prezentacja	w, ćw. lab.
EK_02	Kolokwium, prezentacja	w, ćw. lab.
EK_03	Kolokwium, prezentacja	w, ćw. lab.
EK_04	Kolokwium	ćw. lab.
EK_05	Kolokwium	ćw. lab.
EK_06	Prezentacja	ćw. lab.
EK_07	Kolokwium	ćw. lab.
EK_08	Kolokwium	ćw. lab.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie z oceną ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych: wykonanie prezentacji, kolokwium, Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie pozytywnej z ćwiczeń decyduje liczba uzyskanych punktów (>50% maksymalnej liczby punktów) za kolokwia i za prezentację. Ocena dostateczna =50-60%, dst plus =61-70%, db =71-80%, db plus =81-90%, bdb =91%-100%
---

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	Konsultacje – 5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	Przygotowanie prezentacji – 20 Przygotowanie do kolokwium – 20
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: 1. Boczek J. Nauka o szkodnikach roślin uprawnych. Wyd. SGGW, Warszawa. 2001. 2. Kochman J., Węgorek W. Ochrona roślin. Wyd. Plantpress, Kraków. 1997. 3. Dominik J., Starzyk J. R. Owady uszkadzające drewno. PWRiL, Warszawa. 2004.

Literatura uzupełniająca:

1. Błazej J., Czerniakowski Z.W. Choroby i szkodniki w uprawie wierzby energetycznej. [W:] Wybrane aspekty zagospodarowania odpadów organicznych a produkcja biomasy wierzby energetycznej. Red. Kaniuczak J., Kostecka J., Niemiec W. Uniwersytet Rzeszowski – Politechnika Rzeszowska. 201-214. 2005.
2. Olbrycht T., Kucharska-Świerszcz M. Fauna biegaczowatych (Coleoptera, Carabidae) w uprawach rzepaku ozimego (*Brassica napus* L.) południowo-wschodniej Polski. Polish Journal for Sustainable Development, 22 (2): 117-124. 2018.
3. Czerniakowski Z.W., Olbrycht T. Ground beetles (Coleoptera, Carabidae) in the short-rotation willow biomass plantations. Zeszyty Naukowe Południowo-Wschodniego Oddziału Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej z siedzibą w Rzeszowie i Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego Oddział w Rzeszowie, 11: 39-42. 2009.
4. Czerniakowski Z.W., Czerniakowski Z. Szkodniki parków i ogrodów. T. I-VI. Wydawnictwo Mitel. 2004-2009.
5. Zalecenia ochrony roślin (aktualne). Instytut Ochrony Roślin - PIB. Poznań.
6. Borecki Z. Nauka o chorobach roślin. PWR i L, Warszawa. 2001.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej